

Protokół

kontroli doraźnej przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach w dniach od 21.04.2021 r. do 14.05.2021 r. przez mgr [REDAKTOWANO] naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy oraz mgr [REDAKTOWANO] inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy, na podstawie upoważnień odpowiednio: nr 0052.1/22/21, nr 0052.1/23/21 z dnia 19.04.2021 r. wydanych przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Przyznawania, wypłacania i ewidencji świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 1.01.2019 r. do dnia kontroli.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) zwana dalej uor,
- Zarządzenie nr 0050/379/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808, z późn. zm.),

- Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735),
- Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, stanowiący załącznik do uchwały nr XXI/461/12 Rady Miasta Tychy z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach z późn. zm.

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach, zwany dalej MOPS jest samodzielną jednostką gminy, nie posiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Miasta Tychy.

W skład Ośrodka wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

1. Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK),
2. Noclegownia Miejska,
3. „BAZA” Placówka Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży,
4. Dział Pomocy Środowiskowej (DPŚ),
5. Dział Pomocy Rodzinie,
6. Dział Księgowości,
7. Komórka do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych,
8. Stanowisko do Spraw Zamówień Publicznych,
9. Stanowisko do Spraw Kadr,
10. Komórka Organizacyjno – Prawna,
11. Stanowisko do spraw BHP,
12. Komórka Administracyjno – Gospodarcza,
13. Archiwum Zakładowe,
14. Dział Świadczeń Rodzinnych,
15. Dział Pomocy Osobom Starszym i Niepełnosprawnym,
16. Dział Pieczy Zastępczej.

Do zadań Działu Świadczeń Rodzinnych należy:

1. Prowadzenie postępowania w zakresie świadczeń rodzinnych tj. ustalanie uprawnień wnioskodawców do tych świadczeń oraz ich wypłata.
2. Prowadzenie postępowania w sprawie przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Na podstawie przedłożonych zakresów czynności pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych, którym powierzono czynności w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ustalono, że obsługę w tym zakresie pełni 6 osób (w tym zastępca Kierownika DSR). Wszyscy pracownicy podlegają służbowo Kierownikowi DSR, w tym dwóch z nich służbowo podlega równocześnie Głównemu Księgowemu.

Do obowiązków Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych należy m. in.:

- organizacja pracy i sprawne funkcjonowanie Działu,
- sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad pracą pracowników Działu polegającego w szczególności na czuwaniu nad rzeczowym, kompletnym i terminowym załatwieniem spraw przez pracowników, sprawdzaniu pod względem merytorycznym i formalnym sporządzanych przez pracowników decyzji, udzielaniu pracownikom wyczerpującego instruktażu i pomocy w załatwianiu spraw wątpliwych i trudnych,
- podejmowanie decyzji na podstawie udzielonych pełnomocnictw Prezydenta Miasta Tychy,
- nadzór nad prowadzeniem dokumentacji,
- nadzór nad windykacją nienależnie pobranych świadczeń,
- nadzór nad działaniami podejmowanymi wobec dłużników alimentacyjnych, w szczególności nad przeprowadzaniem wywiadów alimentacyjnych oraz odbieraniem oświadczeń majątkowych.

Z treści zakresów czynności pracowników wynika, że realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów, powierzono pracownikom:

1. Podległym wyłącznie kierownikowi DSR m.in. w zakresie:

- przyjmowania wniosków o pomoc osobom uprawnionym do alimentów (powierzono 4 osobom),
- przygotowywania i sporządzania decyzji dla osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (powierzono 2 osobom),
- obsługi programu Empatia (powierzono 2 osobom),
- prowadzenia korespondencji w zakresie świadczeń osób uprawnionych do alimentów oraz skarg i wniosków, w tym przyjmowania i rejestrowania pism (powierzono 4 osobom),
- prowadzenia dokumentacji związanej z odwołaniami od decyzji z funduszu alimentacyjnego (powierzono 3 osobom),
- wprowadzania danych dotyczących osób uprawnionych do alimentów do bazy komputerowej działu (powierzono 3 osobom),

- przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi oraz odbierania oświadczeń majątkowych (powierzono 4 osobom),
- sporządzania list wypłat (powierzono 4 osobom),
- wystawiania zaświadczeń (powierzono 4 osobom),
- sporządzania sprawozdań (powierzono 2 osobom),
- współpracy z ZUS, US, Sądem, Policją, Prokuraturą, pracodawcami i innymi instytucjami (powierzono 4 osobom).

2. Podległym kierownikowi DSR oraz głównemu księgowemu m.in. w zakresie:

- wystawiania decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego (powierzono 1 osobie),
- sporządzania przypisów i odpisów należności dotyczących nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (powierzono 1 osobie),
- sporządzania przypisów i odpisów należności dotyczących dłużników alimentacyjnych (powierzono 1 osobie),
- księgowania wpłat dłużników alimentacyjnych w programie Familia oraz FundAI (powierzono 2 osobom),
- rozliczania nienależnie pobranych świadczeń i wystawiania upomnień (powierzono 1 osobie),
- wystawiania tytułów wykonawczych dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego (powierzono 1 osobie),
- korespondencji z komornikami w zakresie zadłużeń alimentacyjnych (powierzono 1 osobie),
- prowadzenia wykazu świadczeń alimentacyjnych umorzonych, rozłożonych na raty (powierzono 1 osobie).

Zgodnie z zakresami czynności ww. pracownicy realizują również zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i wychowawczych.

2.3. Kierownictwo jednostki:

- mgr [REDACTED] – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach od dnia 1.03.2003 r. do 24.02.2021 r.
- mgr [REDACTED] - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach od dnia 25.02.2021 r. do nadal.
- mgr [REDACTED] - Główna Księgowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach od dnia 1.07.2004 r. do nadal.
- mgr [REDACTED] - Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych od

1.01.2010 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność DSR,
- Sprawozdania Rb-27S, Rb-27ZZ, Rb-50, Rb-28 S w zakresie rozdziału 85502 za I, IV kwartał 2019 r. i 2020 r. oraz I kwartał 2021 r. w konfrontacji z księgami rachunkowymi w zakresie rozdziału 85502,
- Wrywkowo kwartalne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Akta 24 osób wnioskujących o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego (próba na podstawie wykazu: decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 1.01.2019 r.- co 90 decyzja, decyzji umarzających postępowanie, odmownych i zmieniających - pierwsza i ostatnia decyzja)
- Akta 23 dłużników alimentacyjnych.
- Akta 18 osób, wobec których przeprowadzono postępowanie w sprawie ustalenia i żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń alimentacyjnych.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Realizacja zadań Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych (DSR) w oparciu o unormowania wewnętrzne

Dyrektor MOPS uregulował funkcjonowanie DSR następującymi unormowaniami:

- Zarządzeniem nr D/0161/9/09 z dnia 3 listopada 2009 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Regulaminu Organizacyjnego MOPS w Tychach wraz z zarządzeniami zmieniającymi nr D/0161/5/12 z 20.02.2012 r., nr D/0161/04/16 z 29.02.2016 r., nr D/0161/23/16 z 8.11.2016 r., nr D/0161/18a/17 z 21.11.2017 r., nr D/0161/8/18 z 9.03.2018 r. oraz nr D/0161/43/19 z 31.12.2019 r.
- Zarządzeniem nr D/0161/11/2014 z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) wraz zarządzeniami zmieniającymi: nr D/0161/13A/15 z 3.09.2015 r., nr D/0161/3/16 z 11.02.2016 r., nr D/0161/25/16 z 1.12.2016 r., nr D/0161/9/17 z 8.02.2017 r., nr D/0161/12/17 z 5.05.2017 r., nr D/0161/12A/17 z 26.07.2017 r., nr D/0161/1A/18 z 12.01.2018 r., nr D/0161/3A/18 z 16.01.2018 r., nr D/0161/11/18 z 7.05.2018 r., nr D/0161/2/19 z 2.01.2019 r., nr D/0161/14a/2019 z 1.04.2019 r., nr D/0161/34/19 z 1.10.2019 r., nr D/0161/2/19 z 25.02.2020 r., nr D/0161/38/20 z 10.12.2020 r. oraz nr D/0161/2/21 z 7.01.2021 r.
- Zarządzeniem nr D/0161/09/14 z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie procedury egzekwowania nienależnie pobranych świadczeń oraz innych należności wynikających

z decyzji administracyjnych wydawanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z zarządzeniami zmieniającymi: nr D/0161/11/15 z 25.05.2015 r., nr D/0161/20/16 z 3.10.2016 r., oraz nr D/0161/36/19 z 4.11.2019 r.

Ponadto Prezydent Miasta Tychy upoważnił:

- do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w swoim imieniu z zakresu funduszu alimentacyjnego, przewidzianych w ustawie z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów: [REDAKTOWANE] - zarządzeniem nr 0151/6/10 z dnia 7.12.2010 r.
- do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji przewidzianych w ustawie z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów: [REDAKTOWANE] - zarządzeniem nr 0151/5/10 z dnia 7.12.2010 r.
- do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w swoim imieniu w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji, a także do realizowania obowiązku wynikającego z art. 8a ustawy, upoważnieniem:
 - nr 077/28/21 z 25 lutego 2021 r. - [REDAKTOWANE],
 - nr 0052/19/16 z 29 marca 2016 r. i 052/69/19 z 2 maja 2019 r. - Kierownika DSR,
 - nr 0052/21/16 z 29 marca 2016 r. - zastępcę Kierownika DSR,
 - nr 0052/24/16 z 29 marca 2016 r. - pracownika DSR,
- do przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego z dłużnikiem alimentacyjnym i odbierania od niego oświadczeń majątkowych, a także do realizacji obowiązku wynikającego z art.8a ustawy, upoważnieniem:
 - nr 0052/25/16 z 29 marca 2016 - pracownika DSR,
 - nr 0052/14/18 z 7 marca 2018 r. - pracownika DSR,
 - nr 0052/70/18 z 17 grudnia 2018 r., nr 0052/111/19 z 25 listopada 2019 - pracownika DSR.

4.2. Ewidencja oraz sprawozdawczość w zakresie wypłacanych świadczeń, należności oraz zaległości dot. funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej.

W programie Familia obsługiwanym przez Dział Świadczeń Rodzinnych ujęte są zaległości dłużników z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych. W programie FundAI prowadzona jest ewidencja należnych i wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz związanych z nimi zaległości dłużników. DSR przekazuje do Działu Księgowości wykazy należnych do wypłaty świadczeń, ujmowanych w księgach w momencie wypłaty oraz równoległe globalne przypisy należności od dłużników alimentacyjnych oraz przypisy i odpisy

wynikające z decyzji oraz przypisy naliczanych kwartalnie odsetek od niezapłaconych zaległości.

Ze złożonych sprawozdań Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami w rozdziale 85502 - *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* wynika:

klasyfikacja budżetowa	2019		
rozdział 85502 paragraf	należności	dochody	należności wymagalne
0640-Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	436,80	0,00	436,80
0920- Wpływy z pozostałych odsetek (fundusz alimentacyjny)	12 580 257,72	654 300,89	11 925 956,83
0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (z zaliczki alimentacyjnej)	4 669 441,65	96 346,55	4 573 095,10
0980 - Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	30 028 384,23	610 180,64	29 418 203,59
Razem	47 278 520,40	1 360 828,08	45 917 692,32
	2020		
0640-Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	436,80	0,00	436,80
0920- Wpływy z pozostałych odsetek (fundusz alimentacyjny)	13 481 363,63	640 203,19	12 841 160,44
0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (z zaliczki alimentacyjnej)	4 435 227,45	101 236,28	4 333 991,17
0980 - Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	31 337 787,38	554 579,34	30 783 208,04
Razem	49 254 815,26	1 296 018,81	47 958 796,45
	I kwartał 2021		
0640-Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	436,80	0,00	436,80
0920- Wpływy z pozostałych odsetek (fundusz alimentacyjny)	13 230 053,86	176 059,37	13 053 994,49
0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (z zaliczki alimentacyjnej)	4 324 522,15	14 943,52	4 309 578,63
0980 - Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	31 328 898,49	130 405,76	31 198 492,73
Razem	48 883 911,30	321 408,65	48 562 502,65

Z powyższego zestawienia, wynika iż poziom uzyskanych wpłat wraz z odsetkami z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej uległ zmniejszeniu w 2020 r. w stosunku do 2019 r. o kwotę 64 809,27 zł tj. o 5 %. Wpłaty zostały wyegzekwowane głównie w wyniku egzekucji komorniczej. Równocześnie nastąpił wzrost należności wymagalnych z funduszu alimentacyjnego o 5,52 % w 2020 r. w stosunku do 2019 r. co stanowiło kwotę 2 280 208,06 zł. Należności wymagalne z tytułu zaliczki alimentacyjnej z uwagi na fakt, iż dotyczą zaległości z lat ubiegłych i nie są od nich należne odsetki uległy zmniejszeniu w 2020 r. w stosunku do 2019 r. o 5,52 %, co stanowiło kwotę 239 103,93 zł.

Ponadto w 2019 r. w związku z zgonem dłużników wygaszono ich zaległości w kwocie 960 188,00 zł, a w 2020 r. w kwocie 579 109,00 zł.

Skuteczność dochodzenia należności liczona jako wyegzekwowane wpłaty w danym roku do należności narastająco, wynosiła w 2019 r. 2,88 %, a w 2020 r. 2,63 %.

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej w rozdziale 85 502 wykazano:

klasyfikacja budżetowa	2019		
rozdział 85502 paragraf	należności	dochody	należności wymagalne
0640-Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	1 228,40	256,35	972,05
0920- Wpływy z pozostałych odsetek	79 893,23	18 633,99	60 615,01
0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	290 994,95	141 640,89	136 669,24
Razem	372 116,58	160 531,23	198 256,30
	2020		
0640-Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	1 094,05	133,60	960,45
0920- Wpływy z pozostałych odsetek	72 516,19	8 024,11	64 202,62
0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	229 035,82	103 989,35	120 546,47
Razem	302 646,06	112 147,06	185 709,54
	I kwartał 2021		
0640-Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	972,05	23,20	948,85
0920- Wpływy z pozostałych odsetek	68 315,22	2 608,12	64 523,77
0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	177 438,60	48 764,23	116 328,42
Razem	246 725,87	51 395,55	181 801,04

W należnościach i dochodach wykazanych w ww. sprawozdaniu ujęte są również należności i dochody dotyczące świadczeń rodzinnych. Weryfikacja ww. danych wykazanych w sprawozdaniach potwierdziła ich zgodność z księgami rachunkowymi.

W polityce rachunkowości obowiązującej w kontrolowanej jednostce wprowadzono konto 290 „odpisy aktualizujące należności”, które służy do ewidencji aktualizacji należności wątpliwych oraz należności z tytułu odsetek przypisanych, ale nie zapłaconych do dnia bilansowego. Odpisów aktualizujących dokonuje się w odniesieniu do należności wątpliwych wymienionych w art. 35 b ust.1 uor. Odpisy aktualizujące należności korygują (zmniejszają) wykazywane w aktywach bilansu należności, do których te odpisy zostały dokonane. Po stronie Wn konta księgujemy zmniejszenia odpisów aktualizujących, a po stronie Ma konta odpisy aktualizacyjne należności. Konto 290 może wykazywać saldo Ma które oznacza

wartość odpisów aktualizacyjnych należności oraz wartość odsetek należnych i należności zasądzonych, ale jeszcze niezapłaconych do dnia bilansowego. Typowe księgowania odpisu aktualizującego:

- zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z zapłatą należności dotyczących działalności podstawowej eksploatacyjnej 290/760.
- zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem oraz odpisem należności przedawnionych lub nieściągalnych 290/221
- odpis aktualizujący wątpliwe należności związane z działalnością eksploatacyjną 761/290
- przypis zasądzonych należności z tytułu kosztów postępowania i odsetek 221/290.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi w trakcie kontroli przez główną księgową: *„Odpisy dłużników alimentacyjnych dokonuje się z reguły na koniec roku budżetowego łączną kwotą na podstawie otrzymanych informacji z działu merytorycznego obsługującego te zadanie oraz w ciągu roku w momencie zgonu dłużnika, umorzenia lub odpisu również na podstawie pisemnych informacji z działu merytorycznego”.*

W trakcie kontroli ustalono, że w żadnych unormowaniach wewnętrznych nie określono **zasad dokonywania odpisów aktualizujących należności**. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników DSR odpisami aktualizującymi należności objęci są wszyscy dłużnicy, którzy w danym roku nie dokonali żadnej wpłaty na poczet zadłużenia. Z przedłożonych dokumentów oraz zapisów konta 290 wynika, że w zakresie zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego na koncie tym księguje się w ciągu roku rozwiązanie odpisu w związku ze zgonem dłużnika oraz na koniec roku dokonuje się zmniejszenia lub zwiększenia odpisu globalną kwotą stanowiącą różnicę między wysokością odpisów aktualizujących wg stanu na początek roku pomniejszoną o wartość zadłużenia zmarłych dłużników, a wartością należności dłużników którzy w danym roku nie dokonali żadnej wpłaty na poczet zadłużenia. Tym samym na koncie 290 nie dokonuje się odrębnie rozwiązania odpisu w związku z wpłatami na poczet zaległości objętych odpisami (dekretacją 290/760 i 750) i utworzenia odpisu na zaległości nie objęte odpisem (dekretacją 761 i 751/290) tylko różnicą. W przypadku zwiększenia odpisów dokonuje się dekretacji na koncie 761 i 751/290, a w przypadku zmniejszenia odpisu, co dotyczy zaliczki alimentacyjnej dokonuje się dekretacji na kontach 290/760. **Natomiast rozwiązanie odpisu w związku ze zgonem dłużnika i wygaszeniem jego zaległości na które uprzednio utworzono odpis, dekretowano błędnie na kontach 290/760 zamiast 290/221.**

Zgodnie z księgami rachunkowymi należności od dłużników wynikające z konta 221 na koniec 31.12.2020 r. z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej stanowiły kwotę 4 333 991,17 zł, natomiast odpisy aktualizujące te należności to kwota 4 228 548,50 zł (dokonano zmniejszenia odpisów o kwotę 135 330,56 zł przy czym dokonane wpłaty w 2020 r. to kwota 101 236,28 zł). Czyli należności na kwotę 105 442,67 zł nie zostały objęte odpisem aktualizującym.

Natomiast należności od dłużników wynikające z konta 221 na koniec 31.12.2020 r. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowiły 43 624 805,28 zł natomiast odpisy aktualizujące te należności to kwota 20 987 199,68 zł. **Oznacza to, że należności na kwotę 22 637 605,60 zł** nie zostały objęte odpisem aktualizującym (dokonano na koniec roku zwiększenia odpisu o kwotę 2 450 721,03 zł). Zauważa się, że roczne **wpłaty na poczet zadłużenia z funduszu alimentacyjnego to kwota około 1 200 000 zł**. Mając na uwadze powyższe można stwierdzić, że stosowana przez jednostkę metoda szacowania kwoty odpisu ogólnego na należności uchybia **zasadzie ostrożnej wyceny** (art. 28 ust. 1 pkt 7 i art. 7 uor). W odniesieniu do wyceny należności zasada ostrożności oznacza urealnienie ich wysokości z uwzględnieniem stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty przez dłużników.

4.3. Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom (świadczenia otrzymać mogą m.in. cudzoziemcy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy, jak również ci, którzy przebywają na terytorium naszego kraju w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej). Wszystkie wymienione osoby, muszą jednak zamieszkiwać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia przysługują dziecku do ukończenia przez nie 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – świadczenie przysługuje bezterminowo.

Wnioskować o świadczenie z funduszu alimentacyjnego może osoba uprawniona

(pełnoletnie dziecko), jej przedstawiciel ustawowy (rodzic w przypadku małoletniego dziecka) lub jej opiekun prawny. Osobą uprawnioną zgodnie z art. 2 pkt. 11 ustawy z 7.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zwanej dalej u.p.o.u.a. (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 871) jest bowiem dziecko, które ma zasądzone sądownie alimenty od rodzica, który ich nie płaci (a więc ich egzekucja przebiega bezskutecznie). **W kontrolowanym okresie stwierdzono, że we wszystkich wydawanych przez ośrodek decyzjach nieprawidłowo jako stronę postępowania wskazywano przedstawiciela ustawowego zamiast dziecko działające przez przedstawiciela ustawowego. Pojęcie strony definiuje art. 28 ustawy z 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego zwanej dalej k.p.a. (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735) wskazując, że stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Wobec powyższego to interes prawny lub obowiązek określa czy dana osoba jest stroną postępowania administracyjnego. W zakresie u.p.o.u.a. stroną postępowania jest dziecko.**

Dane wykazane w sprawozdaniu rzeczowo finansowym z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	2019	2020	I kwartał 2021
Ilość osób korzystających ze świadczeń z FA w tym w wieku :	6525	5762	1483
0-17 lat	5890	5152	1287
18-24 lat	620	589	190
25 lat i więcej	15	21	6
liczba wniosków dot. świadczeń z funduszu	517	443	37
liczba wydanych decyzji przyznających	445	401	53

Skontrolowano pod względem legalności, gospodarności i rzetelności akta osób uprawnionych, które ubiegały się o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

- w okresie świadczeniowym 2019/20:
 - świadczenie przyznane decyzją DSR.8215/762/19 z 14.10.2019 r. wysłaną 17.10.2019 r., odebraną 21.10.2019 r. (świadczenie przyznane od października) na wniosek z 28.08.2019 r. dostarczony pocztą,
 - świadczenie przyznane decyzją DSR.8215/414/19 z 29.08.2019 r. wysłaną 13.09.2019 r. odebraną 14.09.2019 r. (świadczenie przyznane od października) na wniosek 15.07.2019 r. dostarczony elektronicznie,
 - świadczenie przyznane decyzjami: DSR.8215/867/19 z 12.11.2019 i DSR.8215/865/19 z 12.11.2019 r. wysyłanymi 21.11.2019 r. odebranymi 5.12.2019 r. (świadczenia przyznane od października, wypłata od listopada) na wniosek z 12.09.2019 r. dostarczony osobiście,

- świadczenie przyznane decyzją DSR.8215/820/19 z 2.10.2019 wysłaną 7.10.2019 r., odebraną 11.10.2019 r. (świadczenie przyznane od października) na wniosek z 5.09.2019 r. dostarczony osobiście,
- świadczenie przyznane decyzjami: DSR.8215/736/19, DSR.8215/1038/19, DSR.8215/1039/19 z 8.11.2019 r. odebranymi 14.11.2019 r. (świadczenie przyznane od października, wypłata od listopada) na podstawie wniosków z 27.08.2019 r., 3.10.2019 r. (dwa wnioski) złożonych osobiście,
- świadczenie przyznane decyzją DSR.8215/1192/19 z 10.01.2020 r. odebraną osobiście 10.01.2020 r. wydaną na wniosek z 29.11.2019 r. złożony osobiście.
- w okresie świadczeniowym 2020/21:
 - świadczenie przyznane decyzją DSR.8215/455/20 z 19.08.2020 r., wysłaną 21.08.2020 r., odebraną 24.08.2020 r., wydaną na wniosek z 13.08.2020 r. złożony osobiście,
 - świadczenie przyznane decyzją DSR.8215/674/20 z 22.10.2020 r., odebraną 29.10.2020 r. wydaną na wniosek z 31.08.2020 r. złożony osobiście.
 - świadczenie przyznane decyzją DSR.8215/527/20 z 23.09.2020 r., wysłaną 6.10.2020 r., odebraną 7.10.2020 r., wydaną na wniosek z 21.08.2020 r. złożony osobiście.
 - świadczenie przyznane decyzją DSR.8215/935/20 z 1.12.2020 r., odebraną 7.12.2020 r., wydaną na wniosek z 6.10.2020 r. złożony osobiście.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano w oparciu o wniosek osoby uprawnionej bądź jej przedstawiciela ustawowego. Do wniosków dołączano dokumenty wskazane w art. 15 ust. 4 u.p.o.u.a., a w przypadku ich braku wzywano wnioskodawcę do ich uzupełnienia. **W większości zweryfikowanych spraw nie było oświadczenia wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny, do złożenia którego wprost obliguje art. 15 ust. 3 u.p.o.u.a.** MOPS na swojej stronie internetowej odnosi wnioskodawcę do strony ministerialnej, która jednoznacznie wskazuje ten dokument jako wymagany. Zgodnie z wyjaśnieniem udzielonym w trakcie kontroli *„od wnioskodawców nie egzekwowano wskazanego oświadczenia z uwagi na fakt, że najczęściej nie był on wypełniany lub zawierał adnotację „nie znam”...”*. Zauważa się, że oświadczenia te składane są pod odpowiedzialnością karną za składanie fałszywych zeznań.

Zgodnie z art. 15 a u.p.o.u.a., organ właściwy wierzyciela, prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest obowiązany do samodzielnego uzyskiwania lub weryfikacji informacji od organów podatkowych lub ministra właściwego

do spraw finansów publicznych. W aktach zweryfikowanych spraw znajdowały się pozyskane z Centralnej Bazy Beneficjentów następujące wydruki dotyczące:

- weryfikacji danych o dochodach,
- weryfikacji informacji o składkach na ubezpieczenie społeczne,
- weryfikacji informacji o składkach na ubezpieczenie zdrowotne,
- weryfikacji danych ze zbioru PESEL.

Wszystkie decyzje przyznające prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego zawierały wysokość przyznanego świadczenia alimentacyjnego, terminy i sposób wypłaty oraz pouczenie o przysługującym stronie prawie do wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania przez stronę i skutku z tym związanego (ostateczność i prawomocność decyzji).

W trakcie kontroli stwierdzono, że:

- W jednym przypadku uchybiono postanowieniom art. 20 ust. 4 u.p.o.u.a., wydając 8.11.2019 r. decyzję DSR.8215/736/19 na podstawie wniosku z 27.08.2019 r.
- Dokonywano rejestracji wniosku o świadczenie w systemie na podstawie którego sporządzano kwartalne sprawozdanie rzeczowo - finansowe z realizacji zadań w kolejnym miesiącu niż miesiąc złożenia wniosku:
 - przyjęcie wniosku 28.08.2019 r. rejestracja zgodnie z metryczką 3.09.2019 r. (DSR.8215/762/19),
 - przyjęcie wniosku 12.09.2019 r. rejestracja zgodnie z metryczką 12.11.2019 r. DSR.8215/865/19),
 - przyjęcie wniosku 29.11.2019 r., rejestracja zgodnie z metryczką 3.12.2019 r. (DSR.8215/1192/19)
 - przyjęcie wniosku 31.08.2020 r., rejestracja zgodnie z metryczką 16.09.2020 r. (DSR.8215/674/20),
 - przyjęcie wniosku 6.10.2020 r., rejestracja zgodnie z metryczką 6.11.2020 r. (DSR.8215/935/20).
- Ośrodek prawidłowo określał wysokość kryterium dochodowego tj: dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał 800 zł w okresie świadczeniowym 2019/2020 i 900 zł w okresie świadczeniowym 2020/2021, poza dwoma przypadkami:
 - uwzględnienia w sumie dochodów za 2019 r. kwot alimentów przekazanych w 2020 r. co jednak nie miało wpływu na wysokość świadczenia przyznanego decyzją DSR.8215/527/20

z 23.09.2020 r.

- błędnego podsumowania kwoty uzyskanego dochodu poprzez jego zawyżenie o 0,30 zł, co w efekcie spowodowało przyznanie decyzją nr DSR.8215/1160/20 z 28.12.2020 r. kwoty świadczenia o 0,10 zł wyższej niż należna.

Ustaleń dokonywano na podstawie dochodu uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy w oparciu o wydruki z bazy MF i ZUS oraz oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym czy też dokumentów potwierdzających dochód utracony.

W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu dochodu na osobę w rodzinie wydawano decyzje odmawiające przyznania świadczenia. Kontroli poddano następujące decyzje:

- nr DSR/8215/34/19 z 25.02.2019 r. odebrana 5.03.2019 r. wydana na podstawie wniosku z 17.01.2019 r. uzupełnionego 22.01.2019 r. Przed wydaniem decyzji pismem z 31.01.2019 r. poinformowano stronę na mocy art. 73 k.p.a. „o prawie wglądu do akt sprawy” (odbiór pisma 13.02.2019 r.)
- nr DSR/8215/1104/19 z 18.12.2019 r., wysłana 23.12.2019 r. (awizowana) wydana na podstawie wniosku z 31.10.2019 r. W dniu złożenia wniosku wezwano stronę przekazując jej pismo wskazujące dokumenty do uzupełnienia w terminie 14 dni, które zostały uzupełnione 14.11.2019 r. Przed wydaniem decyzji pismem z 5.12.2019 r. poinformowano stronę na mocy art. 73 k.p.a. „o prawie wglądu do akt sprawy” (odbiór pisma 16.12.2019 r.). Strona 17.12.2019 r. skorzystała z prawa wglądu do akt.
- nr DSR.8215/1004/20 z 23.12.2020 r., odebrana 29.12.2020 r. wydana na podstawie wniosku z 29.10.2020 r. Na wezwanie z 25.11.2020 r. strona w wyznaczonym terminie uzupełniła wniosek. Przed wydaniem decyzji pismem z 7.12.2020 r. poinformowano stronę na mocy art. 73 k.p.a. „o prawie wglądu do akt sprawy”.
- nr DSR.8215/10/20 z 24.02.2020 r., odebrana 27.02.2020 r., wydana na podstawie wniosku z 10.01.2020 r. Przed wydaniem decyzji pismem z 29.01.2020 r. poinformowano stronę na mocy art. 73 k.p.a. „o prawie wglądu do akt sprawy”.

We wszystkich zweryfikowanych postępowaniach odmawiających przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego informowano stronę na mocy art. 73 k.p.a. o prawie wglądu do akt sprawy. Należy podkreślić, że podstawą zapewnienia stronie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, oraz umożliwienie przed wydaniem decyzji wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań jest art. 10 § 1 k.p.a.

Weryfikacja decyzji zmieniających przyznane świadczenia:

- nr DSR.8215/2/19 z 7.01.2019 r. wysłana 14.01.2019 r. (powtórnie awizowana), wydana na podstawie art. 19 ust.1 u.p.o.u.a., którą zmieniono decyzję DSR.82115/516/18 z 8.08.2018 r. przyznającą prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1.10.2018 r. do 30.09.2019 r. w kwocie 500 zł. Decyzję wydano na wniosek przedstawiciela ustawowego strony z 3.01.2019 r. o uchylenie przedmiotowej decyzji od stycznia 2019 r. w związku z wpłacaniem alimentów przez dziadków świadczeniobiorcy.
- nr DSR.8215/1160/20 z 28.12.2020 r., zmieniono decyzję nr DSR.8215/532/20 r. z 28.09.2020 r. (odebraną 6.10.2020 r.) w związku z zaświadczeniem wnioskodawczynie o przebywaniu na urlopie wychowawczym do 10.10.2020 r. złożonym przy składaniu wniosku o przyznanie świadczeń na okres świadczeniowy 2020/2021. Wnioskodawcę 24.11.2020 r. wezwano do uzupełnienia dokumentów w zakresie przedłużenia urlopu wychowawczego lub zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia otrzymanego za listopad 2020 r. W wyznaczonym terminie przedłożono zaświadczenie o dochodzie za 11/2020 r., co stanowiło podstawę do zmiany decyzji.
- Decyzje zmieniające wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego w związku z informacją od Komornika Sądowego w Tychach o wyrokach podwyższających wysokość alimentów dla świadczeniobiorcy o sygn. akt KMP 52/14. Decyzją nr DSR.8215/47/19 z 24.01.2019 r. (odebraną 31.01.2019 r.) zmieniono decyzję DSR.8215/1390/18 z 5.01.2018 r. w części dotyczącej świadczenia alimentacyjnego w okresie od 28.09.2018 r. do 30.09.2018 r. z 200 zł na 400 zł. W uzasadnieniu powołano się na informację z dnia 2.01.2019 r. od Komornika Sądowego o podwyższeniu wysokości alimentów na podstawie prawomocnego wyroku z 28.09.2018 r. Postępowanie wszczęto z urzędu 8.01.2019 r. Na podstawie tej informacji decyzją nr DSR.8215/46/19 z 24.01.2019 r. zmieniono również decyzję nr DSR.8215/639/18 z 8.11.2018 r. w części dotyczącej świadczenia alimentacyjnego w okresie 1.10.2018 r.- 30.09.2019 r. z kwoty 200 zł na 400 zł. **Następnie decyzją nr DSR.8215/1267/19 z 27.12.2019 r. ponownie zmieniono decyzję nr DSR.8215/639/18 z 8.11.2018 r., (nie będącą już w obrocie prawnym) gdyż została zmieniona przez decyzję nr DSR.8215/46/19 z 24.01.2019 r. Zmiana dokonana w decyzji nr DSR.8215/1267/19 z 27.12.2019 r. dotyczyła zmiany wysokości świadczenia alimentacyjnego w okresie od 8.08.2019 r. do 30.09.2019 z kwoty 400 zł na 500 zł w związku informacją przekazaną przez Komornika Sądowego w Tychach o podwyższeniu świadczenia dla osoby uprawnionej.... do kwoty 500 zł miesięcznie począwszy od 8.08.2019 r. zgodnie z Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tychach. Na podstawie tej informacji decyzją nr DSR.8215/1268/19 z 27.12.2019 r. z odebraną 7.01.2020 r. zmieniono decyzję nr DSR.8215/755/19 z 26.11.2019 r. w części dotyczącej świadczenia alimentacyjnego**

w okresie od 1.10.2019 r. do 31.03.2020 r. z kwoty 400 zł na 500 zł. Zgodnie z uzasadnieniem decyzji na podstawie informacji przekazanej przez Komornika Sądowego w Tychach z 9.12.2019 r. „podwyższono świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla osoby uprawnionej.... do kwoty 600 zł miesięcznie poczynawszy od 8.08.2019 r. zgodnie z Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tychach...” **Powyższe jest sprzeczne z sentencją decyzji gdyż świadczenie z funduszu alimentacyjnego zwiększono do 500 zł, a do kwoty 600 zł zwiększyła się wysokość alimentów przysługująca od 8.08.2019 r.**

Weryfikacja decyzji umarzających postępowanie

- nr DSR.8215/354/19 z 10.06.2019 r. wysłana 14.06.2019 r., odebrana 17.06.2019 r. Przy składaniu wniosku 30.05.2019 r. wezwano stronę do uzupełnienia dokumentów w terminie 21 dni po czym 7.06.2019 strona złożyła oświadczenie, że prosi o nierozpatrywanie wniosku. Postępowanie umorzono jako bezprzedmiotowe.
- nr DSR.8215/379/20 z 10.09.2020 r., odebrana 30.09.2020 r. Kompletny wniosek przedstawiciela ustawowego o przyznanie świadczeń wpłynął do ośrodka 6.08.2020 r. Z uwagi na fakt uzyskania pełnoletności przez osobę uprawnioną, wniosek nie powinien zostać złożony przez przedstawiciela ustawowego. Wobec powyższego postępowanie umorzono.

4.4. Dłużnicy alimentacyjni.

W ewidencji MOPS na 31.03.2021 r. zgodnie z przekazaną w trakcie kontroli informacją zarejestrowanych było 1 296 dłużników alimentacyjnych (dłużnicy funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej), w tym:

- 898 dłużników zamieszkałych na terenie gminy Tychy,
- 351 dłużników zamieszkałych na terenie innej gminy,
- 47 dłużników zamieszkałych za granicą.

Dane wykazane w sprawozdaniu rzeczowo finansowym z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	2019	2020	I kwartał 2021
kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tyt. świadczeń z FA	1 264 481,53 zł	1 195 782,53 zł	282 820,16 zł
wygaszone należności wz. ze zgonem dłużnika	960 188,00 zł	579 109,00 zł	56 699,00 zł
liczba dłużników alimentacyjnych oww na koniec roku/I kwartału 2021	1 036	1060	1066
liczba otrzymanych wniosków z innej gminy o podjęcie działań wobec dłużnika	113	121	28
wywiady alimentacyjne przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika	116	206	33
przekazywanie komornikowi sądowemu inf. w tym pochodzących z wywiadu i świadczenia majątkowego	138	81	44

przekazywanie komornikowi sądowemu inf. w tym pochodzących z wywiadu środowiskowego	4	0	1
zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w PUP	22	13	11
zawiadomienie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej	23	19	6
wszczęcie postępowania o uznaniu dłużnika za uchylającego się zobowiązań alimentacyjnych	163	118	41
wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego	116	101	19
wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dot. uznania dłużnika za uchylającego się	10	11	6
złożenie wniosku za ściganie za przestępstwa	94	108	15
skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy	56	48	3
skierowanie do starosty wniosku o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy	3	4	1
przekazanie do sądu informacji o bezczynności lub opieszałości komornika sądowego	1	0	0

Sprawozdanie rzeczowo finansowe sporządzone na koniec I kwartału 2021 r. wskazuje 1 066 dłużników funduszu alimentacyjnego, natomiast zestawienie pozyskane z programu FundAI, w którym ewidencjonowane są analitycznie zaległości i dokonywane wpłaty wynika, że jest 1 098 dłużników.

Największa zaległość dłużnika alimentacyjnego to kwota 207 521,67 zł należności głównej plus odsetki 77 600 zł. Ponadto 20 dłużników posiada zaległość w zakresie należności głównej wyższej niż 100 000 zł.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przekazała kompetencje do prowadzenia działań wobec dłużnika alimentacyjnego w znacznej mierze do obowiązków OPS właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika (OWD). W związku z powyższym MOPS Tychy przyznając osobie uprawnionej świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego, jest zobowiązany w przypadku, gdy dłużnik zamieszkuje na terenie należącym do właściwości miejscowej innego OPS, do złożenia wniosku o podjęcie przez ten ośrodek działań w stosunku do tego dłużnika. W toku kontroli stwierdzono, że MOPS Tychy, pełniąc rolę wyłącznie organu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wierzyciela (OWW), we wszystkich skontrolowanych przypadkach prawidłowo:

- poinformował dłużników alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń w danym okresie świadczeniowym,
- poinformował właściwy OWD o przyznaniu świadczeń i wystąpił z wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- wystąpił do właściwego Komornika o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego.

Schemat egzekucji należności od dłużników alimentacyjnych dla organu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika (OWD) na podstawie obowiązujących przepisów przedstawia się następująco:

1. Wezwanie dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz złożenia oświadczenia majątkowego w związku z wystąpieniem następujących zdarzeń:

- uprawomocnienie się decyzji przyznającej osobie uprawnionej świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego,
- otrzymanie od innego OPS wniosku o podjęcie działań wobec danego dłużnika alimentacyjnego.

2. Skuteczne wezwanie dłużnika w celu przeprowadzenia z nim wywiadu alimentacyjnego oraz odebranie oświadczenia majątkowego pozwalające na ustalenie przyczyn nieregulowania przez dłużnika zobowiązań alimentacyjnych.

- W przypadku gdy powodem niespłacania zaległości jest brak pracy, ośrodek zobowiązuje dłużnika do rejestracji w PUP, odmowa rejestracji przez dłużnika stanowi przesłankę do wszczęcia postępowania zmierzającego do uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W przypadku posiadania przez dłużnika statusu bezrobotnego, ośrodek kieruje do PUP wnioski o jego aktywizację zawodową.

- W przypadku gdy powodem są niewystarczające dochody ośrodek nie ma możliwości w zakresie podjęcia innych czynności mających na celu uskutecznienie egzekucji zadłużenia, pozostają jedynie działania Komornika prowadzące postępowanie egzekucyjne.

3. Nieskuteczne wezwanie dłużnika uniemożliwiające przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, odmowa złożenia oświadczenia majątkowego stanowi bezpośrednią przesłankę do wszczęcia przez ośrodek postępowania mającego na celu uznanie dłużnika jako za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

4. Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W przypadku spłaty zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, postępowanie zostaje umorzone.

5. Wydanie decyzji w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych daje ośrodkowi możliwość:

- złożenia wniosku o ściganie za przestępstwo niealimentacji,
- złożenia wniosku o zatrzymanie prawa jazdy.

6. W sprawach o roszczenia alimentacyjne organ właściwy wierzyciela albo organ właściwy dłużnika mogą wytaczać powództwa na rzecz obywateli.

7. Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie

powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W zakresie ściągalsności należności od dłużników alimentacyjnych przez MOPS w 2018 r. NIK przeprowadził kontrolę, w której stwierdził:

- „niezachowanie niezwłoczności w podejmowaniu przez MOPS niektórych działań wobec dłużników alimentacyjnych (przyjętej jako 30 dni od powstania okoliczności zobowiązującej do ich podjęcia), głównie w zakresie wzywania dłużników w celu przeprowadzenia z nimi wywiadu alimentacyjnego oraz odbierania oświadczeń majątkowych,
- niewezwanie dłużników w pięciu postępowaniach (8% zbadanych postępowań) w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego, pomimo uprawnomocnienia się decyzji w sprawie przyznania osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- niewszczęciu w 11 na 23 przypadków w których zaistniał taki obowiązek (48%) postępowań w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, pomimo że uniemożliwili oni przeprowadzenia wywiadów alimentacyjnych.”

Powyższe uchybienia spowodowane były zgodnie z wyjaśnieniami głównie ograniczoną obsługą kadrową, w stosunku do nałożonych ustawą obowiązków.

W kontrolowanym okresie, pod względem legalności i rzetelności porównano zgodność kolejnych działań podejmowanych przez MOPS Tychy działającego jako OWD (bądź OWW i OWD jednocześnie) z przepisami wynikającymi z ustawy. Skontrolowano akta 23 dłużników o nr Id:

- -22213 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 81 585,44 zł (w tym odsetki 21 274,61 zł),
- 3112 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 5 073,81 zł w tym odsetki 573,81 zł),
- 4316 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 5 862,35 zł (w tym odsetki 26,20 zł),
- 2544 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 52 998,48 zł (w tym odsetki 12 998,48 zł),
- -11943 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 118 870,76 zł (w tym odsetki 38 160,76 zł),
- -15474 – stan zaległości na 30.12.2020 r. 25 182,26 zł (w tym odsetki 85,79 zł),
- 2070 – stan zaległości na 30.12.2020 r. 107 690,28 zł (w tym odsetki 7 448,14 zł),
- 3777 – stan zaległości na 30.12.2020 r. 40 715,58 (w tym odsetki 122,87 zł),
- 181 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 17 785,74 zł (w tym odsetki 113,87 zł),
- 1756 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 45 642,10 zł (w tym odsetki 12 342,10 zł),
- 4776 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 2 955,27 zł (w tym odsetki 82,57 zł),

- 4575 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 31 712,46 zł (w tym odsetki 2 312,46 zł),
- 4777 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 3 398,10 zł (w tym odsetki 148,10 zł),
- 1686 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 131 032,33 zł (w tym odsetki 398,56 zł),
- 177 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 169 283,94 zł (w tym odsetki 413,03 zł),
- -12053 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 59 277,77 zł (w tym odsetki 23 504,34 zł),
- 91 – stan zaległości na 31.12.2021 r. 6 919,34 zł (w tym odsetki 1 952,61 zł),
- 1152 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 63 743,25 zł (w tym odsetki 2 220,22 zł),
- 4251 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 29 558,52 zł (w tym odsetki 4 358,52 zł),
- 713 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 82 924,46 zł (w tym odsetki 35 524,46 zł),
- 3319 – stan zaległości na 31.12.2020 r. 4 265,86 zł,
- 15615 – stan zaległości z tyt. zaliczki alimentacyjnej na 31.12.2020 r. 5 197,50 zł
- 14352 – stan zaległości z tyt. zaliczki alimentacyjnej na 31.12.2020 r. 4 271,52 zł,

W zakresie realizacji działań podejmowanych w stosunku do ww. dłużników alimentacyjnych w okresie poddanym kontroli stwierdzono, że MOPS Tychy:

- Dopełnił obowiązku wzywania dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu i odbioru oświadczenia majątkowego wobec dłużników w związku z uprawomocnieniem się decyzji przyznającej osobie uprawnionej świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego lub otrzymaniem od innego OPS wniosku o podjęcie działań wobec danego dłużnika alimentacyjnego. W przypadku gdy świadczeniobiorca zaprzestanie pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie ma umocowań prawnych do wzywania dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego.
- Wnioskował o aktywizację zawodową dłużnika w przypadkach, gdy w trakcie wywiadu ustalono, że przyczyną nieregulowania zobowiązań alimentacyjnych jest brak pracy (5 wniosków o aktywizację zawodową, ale w żadnym przypadku nie nastąpiła skuteczna lub długotrwała aktywizacja dłużnika).
- Podejmował czynności zmierzające do uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, lecz w 4 przypadkach na 6 z opóźnieniem, tj. **po zaistnieniu przesłanek wynikających wprost z art. 5 ust. 3 u.p.o.u.a. opóźniono wszczęcie postępowania lub wydania decyzji, co dotyczyło dłużników: o nr Id 4316 któremu decyzję wydano 15.06.2020 r., o nr Id 2544 któremu decyzję wydano 13.03.2020 r., o nr Id 3319 któremu decyzję wydano 5.06.2020 r., o nr Id 177 któremu decyzję wydano 3.04.2019 r.** Dłużnicy uniemożliwiali przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego poprzez niestawienie się na wezwanie ośrodka, natomiast **wszczęcie postępowania o uznanie za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych następowało dopiero**

po upływie odpowiednio: 3 lat (wezwania: w 2018 r., w 2019 r. i w 2020 r.), 1 roku (wezwanie w 2019 r. oraz w 2020 r.), 1 roku (wezwanie w 2019 r. i w 2020 r.), 1 roku (wezwanie w 2018 r.) W trakcie kontroli Kierownik DSR przedłożył wyjaśnienia na temat przyczyn opóźnienia wskazując: *„wpływ na brak wszczęć postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych ma zwrot korespondencji kierowanej do dłużnika z adnotacją „nie mieszka pod wskazanym adresem”, „adresat wyprowadził się”, „adresat nieznany”, które uniemożliwiają podjęcie w/w działań. Również ilość dłużników alimentacyjnych i mnogość działań narzuconych ustawą... w stosunku do 1 etatu (do października 2018 r.) uniemożliwiała wszczęcie postępowań... Ponadto konieczność zakończenia postępowań wszczętych wcześniej, przyuczenie osoby, która została zatrudniona w październiku 2018 r.... spowodowały, że w 2019 r. nie wszczęto postępowań dot. uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych u części osób...”*

- Dopełnił ustawowego obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 3b pkt 2 u.p.o.u.a., skierowania do właściwego starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika po uprzednim uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, po uprawomocnieniu się decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Na 8 wniosków skierowanych do CEPiK-u uzyskano informację że 5 dłużników posiada prawo jazdy, i w każdym przypadku wystąpiono z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy. **Jednakże w przypadku dłużnika o nr Id 1686 z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy wystąpiono ze znacznym opóźnieniem tj.10.01.2019 r. podczas gdy informację z CEPiK-u uzyskano 20.02.2018 r.**
- Realizował obowiązek wynikający z art. 5 ust. 3b pkt 2 u.p.o.u.a., czyli kierowania wniosku o ściganie za przestępstwo niealimentacji, jednakże w odniesieniu do większości kontrolowanych spraw wszczęte na wniosek ośrodka postępowania kończyły się ich umorzeniem z uwagi na „brak znamion czynu zabronionego”.
- **W żadnym przypadku ośrodek nie korzystał z uprawnień wynikających z art. 7 ust. 1 u.p.o.u.a. dot. wytaczania powództw wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, co również ma wpływ na bezskuteczność egzekucji. Jak wspomniano w części dotyczącej ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, mimo ustawowego obowiązku ośrodek nie obliguje do składania oświadczeń wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny.**
- Od lipca 2015 roku istnieje obowiązek przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczej, działających na podstawie ustawy z 9.04.2010 r. o udostępnianiu informacji

gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 389) danych o powstaniu zaległości dłużników alimentacyjnych wobec Skarbu Państwa spowodowanych przejęciem świadczenia alimentacyjnego na rzecz dzieci przez jednostki samorządu terytorialnego. Ośrodek wypełnia ustawowe obowiązki w tym zakresie przekazując co miesiąc dane dotyczące nowych dłużników oraz dane pozwalające zaktualizować stan zadłużenia dotychczas zgłoszonych dłużników. Należy jednak podkreślić, że nowelizacja z 2018 r. ww. ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych wprowadziła zapis w art. 31 pkt 9, zgodnie z którym: *„Biuro usuwa informacje gospodarcze nie później niż po upływie 6 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, jeżeli dłużnikiem jest konsument, przy czym w przypadku roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczeń stwierdzonych ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd nie później niż po upływie 6 lat od dnia stwierdzenia roszczenia”*. Wobec powyższego, narzędzie mające na celu poprawę skuteczności egzekucji długów alimentacyjnych po upływie wskazanego okresu przestaje funkcjonować.

Skuteczność egzekucji niewątpliwie zależy od majątku dłużnika oraz działań podejmowanych przez komornika. Na podstawie zapisów art. 3 ust. 6 u.p.o.u.a. organ prowadzący postępowanie egzekucyjne jest obowiązany do informowania organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela o stanie egzekucji i przyczynach jej bezskuteczności każdorazowo na wniosek tych organów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. **Ośrodek nie korzysta z uprawnienia przysługującego z mocy ustawy i nie kieruje do komorników zapytań o stan egzekucji, co nie znajduje uzasadnienia wobec faktu, że kwota zaległości dłużników od których w 2020 r. nie wyegzekwowano żadnej wpłaty wynosiła 20 987 199,68 zł (w tym odsetki 1 946 223,24 zł).** Ponadto, art. 3 ust. 8 u.p.o.u.a. wskazuje na obowiązek organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela informowania sądu o bezczynności lub wszelkich przejawach opieszałości organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu.

Należy podkreślić, że świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego nie ulegają przedawnieniu czyli ich egzekucja może być prowadzona w każdym czasie. Na wniosek dłużnika alimentacyjnego organ może wypłacone należności z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami w całości bądź w części: umorzyć, rozłożyć na raty bądź odroczyć termin

ich spłaty. Samo wygaśnięcie należności wypłaconych z funduszu alimentacyjnego następuje dopiero w momencie śmierci dłużnika.

4.5. Nienależnie pobrane świadczenia

Za nienależnie pobrane uznaje się świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

- wypłacone pomimo utraty prawa do świadczenia (np. z powodu podjęcia zatrudnienia i przekroczenia kryterium dochodowego, umieszczenia dziecka w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej, wyjazdu członka rodziny za granicę),
- wypłacone w związku z zastosowaniem przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu – po ustaleniu, że wystąpiły następujące okoliczności tj. jeżeli członek rodziny utracił dochód z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą,
- przyznane i wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów,
- wypłacone na podstawie nieważnej decyzji albo na podstawie decyzji, która została uchylona w wyniku wznowienia postępowania i osobie odmówiono świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- wypłacone innej osobie niż ta, która została wskazana w decyzji, z przyczyn niezależnych od Urzędu,
- wypłacone, jeżeli w okresie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego osoba uprawniona otrzymała alimenty zaległe lub bieżące od dłużnika (np. drugiego z rodziców).

Osoba, która nienależnie pobrała świadczenia jest zobowiązana do ich zwrotu. Od kwot nienależnie pobranych naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń do dnia spłaty.

Zarządzeniem nr D/0161/09/14 z 28.04.2014 r. ze zmianami, Dyrektor MOPS w Tychach wprowadził procedurę egzekwowania nienależnie pobranych świadczeń oraz innych należności wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Odpowiedzialność za wykonanie zarządzenia powierzono Głównemu Specjaliście ds. Pomocy Środowiskowej, Głównemu Księgowemu oraz Kierownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zarządzenie opisuje etapy postępowania w zakresie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń kończącego się wydaniem decyzji w sprawie żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz podejmowane czynności zmierzające

do wyegzekwowania należności. W § 3 ust. 1 umieszczono niezrozumiały zapis „w przypadku odnotowania wpłaty nienależnie pobranych świadczeń DK informuje właściwego Kierownika w celu dokonania odpisu”. W ust. 5 wskazano, że DK raz na kwartał przeprowadza inwentaryzację upomnień i wystawionych tytułów wykonawczych. Zauważa się, że w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne z 3 stycznia 2019 r. jednostka zobowiązała się dostosować obowiązujące procedury windykacji do przepisów rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych, tymczasem w dokonanej zmianie z 4 listopada 2019 r. nie wprowadzono żadnych regulacji w tym zakresie.

Dane wykazane w sprawozdaniu rzeczowo finansowym z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	2019	2020	I kwartał 2021
stan należności z tytułu nienależnie pobranych na koniec roku /I kwartału 2021	65 749,00 zł	65 134,00 zł	70 435,00 zł
należności nienależnie pobrane z decyzjami ratalnymi	13 752,00 zł	900,00 zł	2 000,00 zł
należności nienależnie pobrane potrącone z bieżących wypłat świadczeń	14 521,00 zł	5 552,00 zł	1 380,00 zł
kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń	37 428,00 zł	30 677,00 zł	9 741,00 zł
liczba wydanych decyzji stwierdzających nienależnie pobrane	79	26	32

Wyrównkowej kontroli poddano procedury egzekwowania nienależnie pobranych świadczeń w zakresie terminowości podejmowania działań oraz zachowania procedur w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawa. Skontrolowano decyzje nr: DSR.8215/282/19, DSR.8215/22/19, DSR.8215/712/19, DSR.8215/1233/19, DSR.8215/1234/19, DSR.8215/285/19, DSR.8215/333/19, DSR.8215/334/19, DSR.8215/683/19, DSR.8215/25/20, DSR.8215/339/20, DSR.8215/112/21, DSR.8215/113/21, DSR.8215/135/21, DSR.8215/198/21, DSR.8215/229/21, DSR.8215/123/21, DSR.8215/122/21 stwierdzając następujące nieprawidłowości:

1. **Wskazywanie w decyzjach terminu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń niezgodnego z zapisami procedury.** Zapisy § 2 pkt. 5 procedury wskazują, że decyzja żądająca zwrotu świadczeń nienależnie pobranych określa 14-dniowy termin zwrotu licząc od uprawomocnienia się tejże decyzji. **Powyższy zapis nie znajduje odzwierciedlenia we wszystkich decyzjach wydawanych w zakresie żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. Termin zwrotu wyznaczano bowiem na konkretny dzień przypadający mniej więcej w okresie 1 miesiąca od daty wydania decyzji. Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi wraz z odsetkami, które naliczane są od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń do dnia spłaty.**

W przypadku zwrotu żądanych świadczeń przed dniem wyznaczonym w decyzji, ośrodek nie nalicza odsetek w wysokości należnej na dzień spłaty tylko księguje wpłatę w zakresie odsetek wyliczonych na dzień wskazany w decyzji. Takie rozliczenie spowodowało pobranie odsetek w zawyżonej wysokości, niezgodnie z art. 23 ust 7 u.p.o.u.a. w niżej wymienionych przypadkach:

- wpłata na poczet nienależnie pobranego świadczenia ustalonego decyzją nr DSR.8215/198/2021 z 4.03.2021 r. – zażądano zwrotu kwoty 2 859,64 zł (w tym odsetki w kwocie 359,64 zł) na dzień 6.04.2021 r. – wobec wpłaty dokonanej 15.03.2021 r. należna kwota odsetek na dzień spłaty wynosi 351,19 zł,
- wpłata na poczet nienależnie pobranego świadczenia ustalonego decyzją nr DSR.8215/24/2019 z 17.01.2019 r. – zażądano zwrotu kwoty 2 834,57 zł (w tym odsetki w kwocie 134,57 zł) na dzień 15.02.2019 r. – wobec wpłaty dokonanej 5.02.2019 r. należna kwota odsetek na dzień spłaty wynosi 129,39 zł,
- wpłata na poczet nienależnie pobranego świadczenia ustalonego decyzją nr DSR.8215/122/2021 z 4.02.2021 r. – zażądano zwrotu kwoty 487,91 zł (w tym odsetki w kwocie 67,91 zł) na dzień 4.03.2021 r. i decyzją nr DSR.8215/123/2021 z 4.02.2021 r. – zażądano zwrotu kwoty 1 146,62 zł (w tym odsetki w kwocie 156,56 zł) na dzień 4.03.2021 r. – wobec wpłaty w kwocie 1 634,53 zł dokonanej 16.02.2021 r. i wpłaty w kwocie 156,56 zł dokonanej 8.03.2021 r. należna kwota odsetek na dzień spłaty wynosi 221,05 zł.

W odpowiedzi na pytanie o przyczyny takiego postępowania od Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych uzyskano odpowiedź: „zgodnie z przyjętą praktyką ośrodka oraz usprawnieniem pracy działu przyjęto takie rozwiązanie, które zostanie zmienione i dostosowane do zaleceń zespołu kontrolującego”.

2. Niedotrzymanie terminów wynikających z zapisów art. 35 § ustawy k.p.a., dotyczące postępowań zakończonych wydaniem decyzji nr:

- DSR.8215/282/19 z **30.04.2019 r.** – postępowanie w sprawie ustalenia i żądania zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń wszczęto na podstawie zawiadomienia komornika z 27.02.2019 r. o przekazanych w styczniu 2017 r. alimentach. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania zostało odebrane **11.03.2019 r.** Mimo, pouczenia o możliwości wypowiedzenia się w przedmiotowej sprawie w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia, strona nie skorzystała z przysługującego uprawnienia. **Wskazany termin minął 18.03.2019 r., a przedmiotową decyzję wydano dopiero 30.04.2019 r., należy podkreślić, że w okresie tym ośrodek nie podejmował żadnych dodatkowych czynności, które skutkowałyby koniecznością przedłużenia postępowania.**
- DSR.8215/198/2021 z **4.03.2021 r.** – w związku z ubieganiem się o świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego na kolejny okres świadczeniowy, strona zaktualizowała stan

rodziny co przełożyło się na ustalony wcześniej miesięczny dochód na członka rodziny. Wobec nowych danych ustalono, że nastąpiło przekroczenie kryterium dochodowego, wobec czego wypłacone z Funduszu Alimentacyjnego w okresie 1.10.2018 r. – 28.02.2019 r. świadczenie stało się świadczeniem nienależnie pobranym. Zawiadomieniem z 6.03.2020 r. wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia i żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. **Zawiadomienie zostało odebrane 11.03.2020 r., natomiast decyzję wydano 4.03.2021 r. tj. rok później. W przedłożonej dokumentacji brakuje jakichkolwiek informacji na temat dodatkowych działań ośrodka uzasadniających zwłokę w wydaniu decyzji. Powyższe działanie spowodowało, że kwota należnych odsetek na dzień zwrotu wskazany w decyzji wzrosła w stosunku do kwoty odsetek należnych na dzień wszczęcia postępowania o kwotę 155,68 zł.**

- DSR.8215/135/21 z **5.02.2021 r.** – w związku z ustaleniem i żądaniem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń strona wniosła odwołanie od przedmiotowej decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego wnioskując równocześnie o wydłużenie terminu spłaty oraz umorzenie odsetek. Organ II instancji w decyzji z 15.01.2020 r. nr SKO.PSŚ/41.5/7/2020/15/KWW podtrzymał stanowisko organu I instancji, wobec powyższego pismem z **11.02.2020 r.** wezwano stronę do uzupełnienia wniosku w sprawie zastosowania wnioskowanej ulgi. Strona 2.03.2020 r. przedłożyła dokumenty świadczące o sytuacji materialnej oraz zmieniła treść wniosku w zakresie rozłożenia całości nienależnie pobranego świadczenia na raty w wysokości 200 zł. **Decyzję uwzględniającą wskazany wniosek wydano dopiero 5.02.2021 r. – 11 miesięcy później.**

- DSR.8215/112/21 z **3.02.2021 r.** – w związku z powzięciem informacji o przerwaniu nauki i podjęciu zatrudnienia przez osobę uprawnioną do alimentów **9.03.2020 r.** wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia i żądania zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń. Po przeliczeniu dochodu rodziny ustalono, że miesięczny dochód na członka rodziny przekroczył obowiązujące kryterium dochodowe, a świadczenia wypłacane w okresie 1.12.2018 r. – 30.09.2018 r. stały się nienależnie pobranymi. Decyzję ustalającą i żądającą zwrotu w kwocie 5 345,41 zł (w tym odsetki w kwocie 545,41 zł) **wydano dopiero po 11 miesiącach od wszczęcia postępowania 3.02.2021 r. W przedłożonej dokumentacji brakuje jakiegokolwiek informacji na temat dodatkowych działań ośrodka, które uzasadniałyby zwłokę w wydaniu decyzji. Ponadto powyższe działanie spowodowało wzrost kwoty należnych na dzień zwrotu odsetek o kwotę 271,08 zł w stosunku do kwoty odsetek należnych na dzień wszczęcia postępowania.** W przedmiotowej sprawie strona wnioskiem z **11.02.2021 r.** zwróciła się o udzielenie ulgi w spłacie poprzez rozłożenie nienależnie pobranych świadczeń na raty. **Wniosek strony rozpatrzono pozytywnie**

wydając decyzję 22.04.2021 r. tym samym kolejny raz uchybiając terminowi na załatwienie wniosku.

- DSR.8215/710/19 z **27.08.2019 r.** – na podstawie informacji Komornika w sprawie przekazania stronie alimentów w 2017 r. **15.04.2019 r.** wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia i żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w październiku 2017 r. **W przedłożonej dokumentacji brakuje jakiejkolwiek informacji na temat dodatkowych działań ośrodka, które uzasadniałyby zwłokę w wydaniu decyzji, które nastąpiło 27.08.2019 r.** W przedmiotowej sprawie strona wnioskiem z **24.09.2019 r.** zwróciła się o udzielenie ulgi w spłacie poprzez rozłożenie nienależnie pobranych świadczeń na raty. **Wniosek strony rozpatrzono pozytywnie wydając decyzję 22.01.2020 r. tym samym kolejny raz uchybiając terminowi na załatwienie wniosku.**

- DSR.8215/1233/19 z **10.12.2019 r.** – na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia wnioskodawczynie, które wpłynęło do Ośrodka 17.10.2019 r. z urzędu 21.10.2019 r. wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia i żądania zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia (data odbioru **23.10.2019 r.**). Decyzję o nienależnie pobranym świadczeniu i żądaniu jego zwrotu wydano 10.12.2019 r. pomimo braku podejmowania dodatkowych czynności, które uzasadniałyby zwłokę w jej wydaniu.

- DSR.8215/1234/19 z **10.12.2019 r.** – na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia wnioskodawczynie, które wpłynęło do Ośrodka 4.10.2019 r. z urzędu 9.10.2019 r. wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia i żądania zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia (**data odbioru 14.10.2019 r.**). Decyzję o nienależnie pobranym świadczeniu i równoczesnym rozłożeniu na raty wydano 10.12.2019 r.

- DSR.8215/22/19 z **16.01.2019 r.** w związku z wpływem 2.11.2018 r. zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wierzycielki, 5.11.2018 r. wszczęto postępowanie z urzędu w sprawie ustalenia i żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia z funduszu alimentacyjnego (**data odbioru 7.11.2018 r.**) Decyzja ta została zmieniona decyzją DRS.8215/40/20 z **27.01.2020 r.** w zakresie terminu spłaty w związku z wnioskiem o rozłożenie na raty z **5.09.2019 r.**, tym samym po raz kolejny uchybiono terminowi określonymu w art. 35 k.p.a.

- DSR.8215/122/21 i DSR.8215/123/21 z **4.02.2021 r.** na podstawie informacji Komornika z 29.08.2019 r. w sprawie przekazania stronie alimentów w 2018 r. Ośrodek dopiero **12.03.2020 r.** (data odbioru 18.03.2020 r.) wszczął postępowanie w sprawie ustalenia i żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń i **dopiero po 11 miesiącach wydał decyzję.**

Zgodnie z wyjaśnieniami: „*opóźnienia wystąpiły w związku z sytuacją pandemiczną w kraju, co związane jest z ograniczeniami kadrowymi.*”

3. Przyjęta konstrukcja decyzji ratalnych polegająca na wskazaniu kwoty odsetek od poszczególnych rat liczonych do terminu zapłaty rat spowodowała niezgodność wyliczonych odsetek z należnymi odsetkami wg obowiązujących stawek do dnia zapłaty (terminu płatności raty) z uwagi na zmiany obowiązującej stawki odsetek w okresie ratalnym z 7% w dniu wydania decyzji, poprzez 6,5% od 18.03.2020 r., 6%, od 9.04.2020 r. i 5,6% od 29.05.2020 r. Powyższe dotyczy decyzji nr DSR.8215/40/20 z 27.01.2020 r, nr DSR.8215/15/20 z 17.01.2020 r., nr DSR.8215/25/20 z 22.01.2020 r., nr DSR.8215/212/19 z 26.03.2019 r. Zauważa się że zgodnie z art. 23 ust. 7 u.p.o.u.a., odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty. Taka konstrukcja decyzji ratalnych w których wskazywana jest kwota odsetek na dzień płatności raty, bez wskazania sposobu jej wyliczenia, zamiast wyliczenia odsetek na dzień wydania decyzji ze wskazaniem, iż będą biegły do dnia zapłaty wraz ze wskazaniem sposobu ich wyliczenia rodzi również konsekwencje w przydatku spłaty raty wraz z odsetkami w terminie innym niż wskazany w decyzji.

4. Nierealizowanie zapisów art. 66a k.p.a. w zakresie prowadzenia metryki sprawy. Zgodnie z powyższym w aktach sprawy zakłada się metrykę sprawy w formie pisemnej lub elektronicznej. Metryka sprawy, wraz z dokumentami do których odsyła stanowi obowiązkową część akt sprawy i powinna być na bieżąco aktualizowana. **W żadnej z przedłożonych do kontroli spraw prowadzonych w zakresie nienależnie pobranych świadczeń nie prowadzono metryki sprawy.**

5. Nieterminowe sporządzanie i przekazywanie przypisów należności ustalonych w drodze decyzji. Zgodnie z procedurą przypis sporządzają wyznaczeni pracownicy w momencie wydania decyzji, który następnie Kierownicy wraz z prawomocną decyzją przekazują do Działu Księgowości. Terminowo przekazywane informacje mają istotny wpływ na rzetelność danych wykazywanych w sprawozdaniach. Nieprawidłowości w powyższym zakresie stwierdzono m.in. w odniesieniu do decyzji nr:

- DSR.8215/282/19 z 30.04.2019 r. – przypisu decyzji odebranej 16.05.2019 r. dokonano 28.07.2020 r. (przypis 202/20), **wobec czego o kwotę 110,65 zł zaniżono wartość należności wymagalnych wykazanych w sprawozdaniach za II, III i IV kwartał 2019 roku oraz I i II kwartał 2020 r.**
- DSR.8215/1216/19 z 5.12.2019 r. – przypisu decyzji odebranej 12.12.2019 r. dokonano 26.02.2021 r. (przypis 24/21), **wobec czego o kwotę 2 000 zł zaniżono wartość należności wymagalnych wykazanych w sprawozdaniu za IV kwartał 2020 r.**

- DSR.8215/112/21 z 3.02.2021 r. – przypisu decyzji odebranej 9.02.2021 r. dokonano 22.04.2021 r. (przypis 92/21), **wobec czego o kwotę 4 800 zł zaniżono wartość należności wymagalnych wykazanych w sprawozdaniu za I kwartał 2021 r.**
- DSR.8215/1233/19 z 10.12.2019 r. – nie dokonano przypisu decyzji odebranej 16.12.2019 r. **wobec czego o kwotę 1 200 zł zaniżono wartość należności wymagalnych wykazanych w sprawozdaniu za IV kwartał 2019 r.**
- DSR.8215/1234/19 z 10.12.2019 r. - przypisu decyzji odebranej 17.12.2019 r. stwierdzającej nienależnie pobrane świadczeniu z funduszu alimentacyjnego w kwocie 1200 zł i żądającej jej zwrotu z równoczesnym rozłożeniem na raty dokonano 20.01.2020 r. **co oznacza, że nie wykazano należności niewymagalnych w sprawozdaniu za IV kwartał 2019 r.**
- DSR.8215/712/19 z 27.08.2019 r. – przypisu decyzji odebranej 29.08.2019 r. dokonano 20.11.2019 r., **wobec czego o kwotę 2 000 zł zaniżono wartość należności wymagalnych wykazanych w sprawozdaniu za III kwartał 2019 r.**

6. Nieprawidłowe sporządzanie wykazów dotyczących przypisu niezapłaconych odsetek należnych na koniec kwartału. Przepisy ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 305) zobowiązują do naliczania i ewidencjonowania odsetek od nieterminowych płatności nie później niż na koniec każdego kwartału (art. 40 ust. 2 pkt 3). Dodatkowo w § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13.09.2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 342) doprecyzowano, że odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Wyznaczony pracownik Działu Świadczeń Rodzinnych przekazuje do Działu Księgowości zestawienie przypisu odsetek na wskazany dzień. **Do kontroli przedłożono zestawienia sporządzone w kontrolowanym okresie, gdzie w zestawieniu za III kwartał 2019 r., odsetki wyliczono na 26.09.2019 r., a w zestawieniu za II kwartał 2020 r. odsetki wyliczono na 29.06.2020 r. Powyższe spowodowało zaniżenie ujętych w księgach rachunkowych odsetek należnych na ostatni dzień kwartału.** Ponadto wrywkowo porównując zestawienia przypisu odsetek sporządzone w kontrolowanym okresie z wydrukiem niezapłaconych należności figurujących w Rejestrze Opłat na 31.03.2021 r. stwierdzono m.in., że wartość odsetek w zakresie nienależnie pobranych świadczeń dla:

- kontrahenta nr 005393 – w kwocie 19,62 zł nie uległa zmianie od III kwartału 2020 r., zaległość dotyczy nienależnie pobranych świadczeń za okres 1.01.2019 r. – 31.01.2019 r.,
- kontrahenta nr 004367 – w łącznej kwocie 127,96 zł nie uległa zmianie od III kwartału 2020 r., zaległość dotyczy nienależnie pobranych świadczeń za okres 01.09.2018 r. – 30.09.2018 r. oraz 1.10.2018 r. – 31.12.2018 r.,
- kontrahenta nr 002128 – w łącznej kwocie 288,45 zł nie uległa zmianie od I kwartału 2019 r., zaległość dotyczy nienależnie pobranych świadczeń za okres 1.10.2009 r. – 28.02.2010 r.,
- kontrahenta nr 005750 – w kwocie 24,26 zł nie uległa zmianie od III kwartału 2020 r., zaległość dotyczy nienależnie pobranych świadczeń za okres 1.07.2019 r. – 31.08.2019 r.,
- kontrahenta nr 005273 – w kwocie 22,44 zł nie uległa zmianie od III kwartału 2020 r., zaległość dotyczy nienależnie pobranych świadczeń za okres 1.04.2019 r. – 30.04.2019 r.,
- kontrahenta nr 005751 – w kwocie 18,02 zł nie uległa zmianie od III kwartału 2020 r., zaległość dotyczy nienależnie pobranych świadczeń za okres 1.01.2017 r. – 31.01.2017 r.,
- kontrahenta nr 005773 – w kwocie 13,92 zł nie uległa zmianie od III kwartału 2020 r., zaległość dotyczy nienależnie pobranych świadczeń za okres 1.09.2019 r. – 30.09.2019 r.

Powyższe świadczy o braku aktualizowania wartości odsetek na koniec każdego kolejnego kwartału w odniesieniu do wskazanych kontrahentów.

7. Nieprawidłowe rozliczanie wpłat dokonanych na poczet nienależnie pobranych świadczeń. Kwota zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jest niepodatkową należnością budżetową, w rozumieniu art. 60 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305). Zgodnie z art. 23 ust. 1 i 1a u.p.o.u.a., osoba która pobrała nienależnie świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Od kwot nienależnie pobranego świadczenia naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie. Tylko w tym zakresie stosowane są wyjątki od ogólnej zasady wyrażonej w art. 67 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, że do należności o których mowa w art. 60 stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.). Wobec powyższego jeżeli osoba wpłaci kwotę nieodpowiadającą sumie zaległości podatkowej i przypadających do dnia zapłaty odsetek za zwłokę, dokonana wpłata jest rozliczana zgodnie z art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z tym przepisem, wpłatę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę. W przedłożonych do kontroli decyzjach stwierdzono odstępstwa od powyższych przepisów w zakresie:

- rozliczenia wpłaty z 7.12.2020 r. w kwocie 100 zł dokonanej w niepełnej wysokości na poczet nienależnie pobranego świadczenia ustalonego decyzją DSR.8215/996/20 z 29.10.2020 r. tylko na należność główną
- rozliczenia wpłaty z 9.03.2021 r. w kwocie 200 zł dokonanej w niepełnej wysokości na poczet nienależnie pobranego świadczenia ustalonego decyzją DSR.8215/113/21 z 3.02.2021 r. tylko na należność główną
- rozliczenia wpłaty z 8.05.2021 r. w kwocie 222,72 zł dokonanej w niepełnej wysokości na poczet nienależnie pobranego świadczenia ustalonego decyzją DSR.8215/112/21 z 3.02.2021 r. tylko na należność główną

Na nieprawidłowości w tym zakresie wskazuje również stan nieuregulowanych należności tylko w zakresie odsetek. Dokonując proporcjonalnego rozliczania wpłat nie istnieje możliwość posiadania zaległości w postaci samych odsetek bez powiązania z należnością główną. W Rejestrze Opłat wg stanu na 31.03.2021 r. kontrahenci o nr 005932, 005457, 004336 posiadają zaległości z tytułu nienależnie pobranych należności tylko w zakresie nieuregulowanych odsetek.

Ponadto w przypadku dokonywania wpłat po upływie terminu płatności rat wyznaczonych w decyzji udzielającej ulgi w spłacie, rozliczenia wpłat należy dokonywać zgodnie ze wskazaniem wpłacającego bądź w przypadku braku wyraźnego wskazania zgodnie z odpowiednio zastosowanym przepisem art. 62 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa czyli na poczet należności dłużnika, poczynsży od zobowiązania z tytułu najwcześniej wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W trakcie kontroli stwierdzono, że nieprawidłowo rozliczono wpłaty dokonane na poczet rozłożonych na raty nienależnie pobranych świadczeń (decyzje DSR.8215/333/19 oraz DSR.8215/334/19 z 29.05.2019 r.) za okres 1.10.2017 r. – 31.10.2017 r. oraz 1.10.2018 r. – 31.10.2018 r. Mimo niedotrzymania wyznaczonych terminów rat, wpłaty dokonane: 25.07.2019 r. w kwocie 883,42 zł, 25.09.2019 r. w kwocie 1 045,73 zł oraz 646,57 zł rozliczono jak wskazano w decyzjach tj. na poczet należności głównej i odsetek naliczonych na wyznaczony termin płatności poszczególnych rat, zamiast proporcjonalnie w stosunku do odsetek należnych na dzień spłaty.

8. Nieprawidłowości w zakresie udzielania ulg wobec osoby zobowiązanej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Zgodnie z przyjętą procedurą w przypadku braku wpłaty nienależnie pobranych świadczeń pracownicy Działu Księgowości w terminie do 30 dni od upływu terminu do zwrotu przygotowują listę osób zobowiązanych do ich zwrotu celem weryfikacji pod kątem postępowania w sprawie zastosowania ulg wobec osoby zobowiązanej. Praktyką ośrodka jest udzielanie ulg w spłacie poprzez zmianę decyzji

w części żądającej zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, co dotyczy przykładowo decyzji zmieniających w części dot. spłaty: DSR.8215/15/20 z 17.01.2020 r. zmieniającej decyzję DSR..8215/1233/19, DSR.8215/40/20 z 27.01.2020 r. zmieniającej decyzję DSR..8215/328/19. Prawdopodobnie zastosowanie takiego rozwiązania stoi z w sprzeczności z zapisami art. 23 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wydał decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, może umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny. Należy wobec tego przyjąć, że postępowanie w zakresie ustalenia żądania zwrotu, jest odrębnym postępowaniem w stosunku do postępowania o zastosowanie ulgi. Zastosowany w podstawie prawnej art. 163 kpa wskazuje, że organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach, o ile przewidują to przepisy szczególne, natomiast **żaden z przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nie wskazuje na możliwość zmiany decyzji w zakresie żądania zwrotu w związku ze złożonym wnioskiem o zastosowanie ulgi.**

Stwierdzono także sytuacje gdy wniosek osoby zobowiązanej o zastosowanie ulgi, rozpatrzono przed wydaniem decyzji stwierdzającej nienależnie pobrane świadczenie tj. w jednej decyzji stwierdzono nienależnie pobrane świadczenie i równocześnie udzielono ulgi w postaci rozłożenia na raty. Dotyczy to m. in.: decyzji nr DSR.8215/333/19 z 29.05.2019 r., decyzji nr DSR.8215/334/19 z 29.05.2019 r., decyzji nr DSR.8215/285/19 z 30.04.2019 r., decyzji DSR.8215/671/19 z 26.08.2019 r., decyzji DSR.8215/683/19 z 26.08.2019 r., decyzji nr DSR.8215/337/20 z 31.07.2020 r. nr DSR.8215/1234/19 z 10.12.2019 r. Z zapisu art. 23 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wprost wynika, że wniosek o udzielenie ulgi nie może zostać rozpatrzony przed uzyskaniem przymiotu ostateczności przez decyzję zobowiązującą do ich zwrotu. Powyższe potwierdziło także Samorządowe Kolegium Odwoławcze w decyzji nr SKO.PSŚ/41.5/7/2020/15/KWW z 15.01.2020 r. po rozpatrzeniu odwołania od decyzji z 5.12.2019 r. nr DSR.8215/1216/19. Organ II instancji wskazał, że postępowanie w zakresie udzielenia ulgi jest wszczynane na wniosek strony dopiero gdy postępowanie w przedmiocie ustalenia i żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń zakończy się wydaniem ostatecznej decyzji. Tezę tę potwierdzają również wyroki NSA z 17.01.2020 r. I OSK 1777/18 czy II SA/Sz 273/18 z 30.05.2018 r. Idąc dalej tym tokiem **należało przyjąć, że złożenie wniosku o rozłożenie na raty przed wydaniem ostatecznej decyzji powinno skutkować odmową wszczęcia postępowania w tym zakresie, czego ośrodek nie dopełnił.**

Opierając się na zapisach art. 61a § 1 k.p.a., gdy żądanie zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania.

9. Uchybienie zasadom wyrażonym w art. 10 § 1 ustawy k.p.a. w myśl, której organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W trakcie kontroli stwierdzono przypadki braku wyznaczenia stronie terminu do wypowiedzenia się, w toku postępowania zakończonego wydaniem decyzji nr:

- DSR.8215/683/19 z 26.08.2019 r. – strona 15.03.2019 r. zwróciła się z wnioskiem o „umorzenie, ewentualne umorzenie odsetek i rozłożenie na niewielkie raty nienależnie pobranego świadczenia”. **W wydanej decyzji nie odniesiono się w ogóle do wniosku strony o umorzenie należności czy też ewentualne umorzenie odsetek, a przed jej wydaniem nie wezwano strony do zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem,**
- DSR.8215/101/19 z 21.02.2019 r. – strona 10.01.2019 r. złożyła wniosek o „umorzenie kwoty nienależnie pobranego świadczenia”. Pismem z 17.01.2019 r. wezwano stronę do przedłożenia dokumentów mogących świadczyć o sytuacji materialnej i bytowej. Strona stawiała się w terminie składając żądane dokumenty. Wskazaną decyzją odmówiono umorzenia nienależnie pobranego świadczenia, **nie wzywając uprzednio strony do zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem,**
- DSR.8215/337/20 z 31.07.2020 r. – strona 18.12.2019 r. zwróciła się z prośbą o „nienaliczanie odsetek oraz rozłożenie nienależnie pobranego świadczenia na 2 raty”, **w wydanej decyzji nie odniesiono się w ogóle do wniosku strony o umorzenie, a przed jej wydaniem nie wezwano strony do zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem.**

10. Zastosowanie niewłaściwej podstawy prawnej w decyzjach ustalających i żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W trakcie kontroli stwierdzono, że w ww. decyzjach powoływano jako podstawę prawną art. 163 ustawy k.p.a., który wskazuje, że organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach niż określone w niniejszym rozdziale, o ile przewidują to przepisy szczególne. W odpowiedzi na pytanie o powyżej wskazaną nieprawidłowość od Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych uzyskano odpowiedź: „*art.163 Kpa został błędnie umieszczony we wzorze decyzji, co skutkowało jego powielaniem w tego typu decyzjach*”. **Dodatkowo w uzasadnieniu większości decyzji nadal**

przywoływany jest zapis art. 23 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w brzmieniu, które przestało obowiązywać 18.09.2015 r. (zmiana Dz. U. z 2015 r. poz. 1302), wskazującym, że marszałek województwa wraz z organem właściwym wierzyciela, który wydał decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, może umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny. Powyższe wskazanie skutkowało kierowaniem przez zobowiązanych wniosków o udzielenie ulgi w spłacie do Marszałka Województwa m. in. w sprawie zakończonej wydaniem decyzji DSR.8215/683/19 z 26.08.2019 r. oraz DSR.8215/22/19 z 16.01.2019 r.

11. Nieterminowe wystawianie upomnień. Zgodnie z zapisami procedury po dokonaniu weryfikacji listy osób zobowiązanych do zwrotu wysyła się upomnienie zgodnie z przepisami z zakresu postępowania egzekucyjnego w administracji. W okresie objętym kontrolą przymusowe ściąganie należności publicznoprawnych, jakimi są zwroty nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, regulowały przepisy: ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.) i rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z 30.12.2015 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1483 z późn. zm.) oraz z 23.07.2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1294), w których doprecyzowano m.in. jakie elementy obligatoryjne winno zawierać upomnienie kierowane do zobowiązanego czy też termin jego wystawienia wskazując, iż wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość:

- 1) przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia:
 - a) niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne,
 - b) przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne;
- 2) nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia - przed upływem 6 miesięcy poprzedzających upływ terminu przedawnienia należności pieniężnej.

Do kontroli przedłożono wykaz upomnień wystawionych w kontrolowanym okresie. Łączną wartość nienależnie pobranych świadczeń objętych upomnieniami przedstawia poniższa tabela:

Upomnienia	2019 r.	2020 r.	wg stanu na 20.04.2021 r.
Ilość	5	14	1
Łączna wartość	4 937,94 zł	6 658,92 zł	222,31 zł

Ośrodek nie prowadzi rejestru podejmowanych czynności informacyjnych, a czynności zmierzające do objęcia nieuregulowanych należności upomnieniem podejmowano z naruszeniem obowiązujących przepisów, przykładowo:

- Upomnienie nr UP/DSR.8215/252/19 obejmujące nienależnie pobrane świadczenia na kwotę 450 zł ustalone decyzją odebraną 8.02.2019 r. wystawiono 17.04.2019 r.
- Upomnienie nr UP/DSR.8215/255/19 obejmujące nienależnie pobrane świadczenia na kwotę 400 zł ustalone decyzją odebraną 11.02.2019 r. wystawiono 17.04.2019 r.
- Upomnienie nr UP/DSR.8215/222/2020 obejmujące nienależnie pobrane świadczenia na kwotę 303,43 zł ustalone decyzją odebraną 24.09.2019 r. wystawiono 14.05.2020 r.
- Upomnienie nr UP/DSR.8215/246/2020 obejmujące nienależnie pobrane świadczenia na kwotę 976,92 zł ustalone decyzją odebraną 11.09.2019 r. wystawiono 3.06.2020 r.
- Upomnienie nr UP/DSR.8215/330/2020 obejmujące nienależnie pobrane świadczenia na kwotę 1 000 zł ustalone decyzją odebraną 27.12.2019 r. wystawiono 28.07.2020 r.
- Upomnienie nr UP/DSR.8215/333/2020 obejmujące nienależnie pobrane świadczenia na kwotę 500 zł ustalone decyzją odebraną 17.12.2019 r. wystawiono 28.07.2020 r.
- Upomnienie nr UP/DSR.8215/222/2020 obejmujące nienależnie pobrane świadczenia na kwotę 303,43 zł ustalone decyzją odebraną 24.09.2019 r. wystawiono 14.05.2020 r.

Wymienione powyżej przypadki dotyczą kwot zaległości których wartość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia, wobec czego upomnienia powinny zostać wystawione niezwłocznie, tymczasem czynności w tym zakresie podejmowano w przedziale czasowym od 2 do 9 miesięcy.

W trakcie weryfikacyjnej kontroli stwierdzono także przypadki braku wystawionego upomnienia dla nienależnie pobranych świadczeń ustalonych decyzją nr:

- DSR.8215/682/12 z 2.07.2015 r. na kwotę 26 zł
- DSR.8215/151/18 z 27.02.2018 r. na kwotę 9,27 zł

W odpowiedzi na pytanie o przyczyny takiego postępowania od upoważnionego pracownika Działu Świadczeń Rodzinnych uzyskano odpowiedź: *„zaległość nie została objęta upomnieniem z uwagi na małą należność (zaległość nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia)”*. Powyższe wyjaśnienie pozostaje w sprzeczności z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania

wierzycieli należności pieniężnych, gdzie jasno wskazano obowiązek objęcia upomnieniem zaległości nie przekraczających dziesięciokrotności kosztów upomnienia przed upływem 6 miesięcy poprzedzających upływ terminu przedawnienia należności pieniężnej. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wskazuje, iż należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń stała się ostateczna. **Wobec powyższego należy uznać, iż wskazane należności uległy przedawnieniu odpowiednio w: lipcu 2018 r. i lutym 2021 r. Ponadto jak wynika z przedłożonego zestawienia kontrahentów nierozliczonych, zaległości nadal figurują w księgach i są wykazywane w sprawozdaniach jako należności wymagalne.**

12. Nieterminowe podejmowanie czynności związanych z wystawianiem tytułów wykonawczych.

Według stanu na 31.03.2021 r. stan nieuregulowanych należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń kształtował się następująco:

Należności wg stanu na 31.03.2021 r. ogółem (należność główna)	70 335,37 zł
w tym:	
– wobec których toczy się postępowanie egzekucyjne	39 598,75 zł
– nie objęte tytułem wykonawczym	8 150,73 zł
– wobec których zastosowano ulgę w spłacie poprzez rozłożenie na raty	7 601,51 zł
– wobec których umorzono bądź zawieszono postępowanie egzekucyjne (z uwagi na bezskuteczność)	14 984,38 zł

Procedura wskazuje, że raz na kwartał Dział Księgowości przeprowadza inwentaryzację upomnień i wystawia tytuły wykonawcze.

Stosowany przez ośrodek wzór upomnienia jest zgodny z obowiązującymi przepisami i zawiera zastrzeżenie, że w przypadku nieuregulowania należności we wskazanym terminie, zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne w celu przymusowego ściągnięcia należności w trybie egzekucji administracyjnej. Postępowanie egzekucyjne zostanie wszczęte po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia. Wskazany zapis wyznacza termin na dobrowolne spełnienie świadczenia, natomiast jego niedotrzymanie skutkuje konkretnym działaniem wobec dłużnika. Przewlekłość w podejmowaniu kolejnych czynności egzekucyjnych skutkuje z kolei możliwością przedawnienia zaległości. **Z przedłożonego do kontroli zestawienia wystawionych tytułów wykonawczych wystawionych w okresie objętym kontrolą wynika, że tytuły wykonawcze wystawiane są w okresie od 3 tygodni do nawet 5 miesięcy po upływie wyznaczonego terminu do zapłaty.** Dotyczy to m. in.:

- upomnienia UP/DSR.8215/255/19 doręzonego 2.05.2019 r. – zaległości objęto tytułem wykonawczym z 12.11.2019 r.

- upomnienia UP/DSR.8215/252/19 doręczonego 8.05.2019 r. – zaległości objęto tytułem wykonawczym z 5.09.2019 r.

Ponadto z zestawienia nieuregulowanych należności sporządzonego wg stanu na 31.03.2021 r. wynika, że pomimo upływu terminu wyznaczonego w upomnieniu oraz braku wpłaty nie wystawiono tytułu wykonawczego obejmującego zaległości m.in.:

- za okres 1.10.2010 r. – 30.09.2011 r. w kwocie 3 600 zł ustalone na podstawie decyzji DSR.8215/292/2016 z 20.04.2016 r. – nie nastąpiło skuteczne doręczenie upomnienia z uwagi na fakt, że zobowiązana „wyprowadziła się”, zgodnie z informacją ostatnie działania mające na celu ustalenie miejsca pobytu datowane są na 18.10.2017 r.
- za okres 1.01.2019 r. – 31.01.2019 r. w kwocie 222,31 zł ustalone na podstawie decyzji DSR.8215/671/19 z 26.08.2019 r. – do zobowiązanej dwukrotnie kierowano upomnienie nr UP/DSR.8215/222/2020 doręczone 19.05.2020 r. oraz po częściowej wpłacie kolejne nr UP/DSR.8215/264/2021 z 20.04.2021 r. (brak daty doręczenia na dzień zakończenia kontroli), dodatkowo dwukrotnie obciążając zobowiązaną kosztami upomnienia,
- za okres 1.07.2019 r. – 31.08.2019 r. w kwocie 1 000 zł ustalone na podstawie decyzji DSR.8215/1187/19 z 28.11.2019 r. – do zobowiązanej skierowano upomnienie nr UP/DSR.8215/330/2020 doręczone 17.08.2020 r.,
- za okres 1.04.2019 r. – 30.04.2019 r. w kwocie 500 zł ustalone na podstawie decyzji DSR.8215/1183/19 z 28.11.2019 r. – do zobowiązanej skierowano upomnienie nr UP/DSR.8215/333/2020 doręczone 3.08.2020 r.
- za okres 1.01.2017 r. – 31.01.2017 r. w kwocie 110,65 zł ustalono na podstawie decyzji DSR.8215/282/19 z 30.04.2019 r. – do zobowiązanej skierowano upomnienie UP/DSR.8215/332/2020 doręczone 17.08.2020 r.

13. Brak odpisu należności przedawnionych. Należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń stała się ostateczna. Bieg przedawnienia przerywa:

- odroczenie terminu płatności należności,
- rozłożenie spłaty należności na raty,
- zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony

przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony.

Sporządzone na 31.03.2021 r. zestawienie należności nieuregulowanych obejmuje pozycje, które na podstawie opisu podjętych działań uległy przedawnieniu bądź

zachodzi wysokie prawdopodobieństwo ich przedawnienia w bieżącym roku. Dotyczy to należności wynikających z decyzji:

- DSR.8215/285/1/10 z 16.06.2010 r. na kwotę 1 002,50 zł – postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność na podstawie postanowienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Tychach z 7.10.2014 r., wobec braku innych działań przerywających bieg przedawnienia należność uległa przedawnieniu w październiku 2017 r.
- DSR.8215/285/390/13 z 6.06.2013 r. na kwotę 1 899,40 zł – postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność na podstawie postanowienia Prezydenta Miasta Tychy z 15.05.2018 r., wobec braku innych działań przerywających bieg przedawnienia należność uległa przedawnieniu w maju 2021 r.
- DSR.8215/436/13 z 25.06.2013 r. na kwotę 600 zł – postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność na podstawie postanowienia Prezydenta Miasta Tychy z 24.09.2018 r., wobec braku innych działań przerywających bieg przedawnienia – termin przedawnienia upłynie we wrześniu 2021 r.
- DSR.8215/292/2016 z 20.04.2016 r. na kwotę 3 600 zł – upomnienie wystawione 15.06.2016 r. nie zostało skutecznie doręczone z uwagi na adnotację „adresat wyprowadził się”, ostatnie działania zostały podjęte 18.10.2017 r. poprzez sprawdzenie danych adresowych w Centralnej Bazie Beneficjenta, wobec powyższego należność uległa przedawnieniu w kwietniu 2019 r.
- DSR.8215/344/18 z 12.05.2018 r. na kwotę 39,07 zł – upomnienie wystawiono 24.10.2018 r., mimo braku wpłaty w wyznaczonym terminie nie wystawiono tytułu wykonawczego, wobec czego należność uległa przedawnieniu w maju 2021 r.

W procedurze wskazano, że w przypadku gdy osoba zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń jest nieznana z miejsca pobytu Kierownicy co dwa lata zbierają informacje niezbędne do ustalenia aktualnego miejsca pobytu osoby zobowiązanej poprzez skierowanie zapytań m. in. do: ZUS, US, UM, centralnej bazy adresowej. Należy podkreślić, że wskazany termin jest nieadekwatny w stosunku do 3 - letniego okresu przedawnienia nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. Ponadto fakt umorzenia postępowania egzekucyjnego nie przesądza o braku możliwości pozyskania dodatkowych informacji na temat dłużnika, które umożliwią ponowne podjęcie czynności egzekucyjnych i przerwą bieg przedawnienia.

Należy również wspomnieć, że 20.02.2021 r. w życie weszły dwa akty wykonawcze precyzujące zapisy wynikające z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które mają istotny wpływ na zapisy procedury oraz stosowane wzory.

Są to:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 18.11.2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083), które na nowo definiuje zasady wystawiania upomnień. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie w zakresie należności pieniężnej, której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia:

- niezwłocznie – jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne,
- przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne.

2. Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 4.12.2020 r. w sprawie danych zawartych upomnieniu (Dz. U. z 2020 r., poz. 2194), które wskazuje obligatoryjne elementy przesyłanych przez wierzyciela upomnień. Wobec powyższego we wzorze obecnie stosowanych upomnień brakuje:

- informacji na temat rodzaju i wysokości odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej, naliczonych na dzień wystawienia upomnienia, o ile są wymagane, oraz stawki tych odsetek obowiązującej na dzień wystawienia upomnienia, według której należy obliczyć dalsze odsetki do dnia zapłaty,
- wezwania do wykonania obowiązku, w tym obowiązku zapłaty należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie, naliczonymi na dzień zapłaty, o ile są wymagane,
- pouczenia, że w przypadku wszczęcia egzekucji administracyjnej będą stosowane środki egzekucyjne i powstanie obowiązek zapłaty kosztów egzekucyjnych, a w tym w egzekucji należności pieniężnej:
 - a) opłaty manipulacyjnej w wysokości 100 zł oddzielnie od każdego tytułu wykonawczego,
 - b) opłaty egzekucyjnej naliczanej od wyegzekwowanych lub zapłaconych środków pieniężnych organowi egzekucyjnemu lub wierzycielowi, o której mowa w art. 64 § 4 lub § 5 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
 - c) wydatków egzekucyjnych poniesionych przez organ egzekucyjny w związku z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego,
 - d) opłaty za czynności egzekucyjne.

4.6. Przestrzeganie stosowania procedury i przepisów MDR.

Podczas czynności kontrolnych weryfikacji poddano stosowania Procedury MDR i przepisów MDR zgodnie z zarządzeniem nr 0050/418/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznej procedury postępowania w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych w jednostkach organizacyjnych Miasta Tychy i komórkach organizacyjnych

Urzędu Miasta Tychy. Do kontroli przedłożono Zarządzenie nr D/0161/18a/20 Dyrektora MOPS w Tychach **wprowadzone dopiero z dnia 25.06.2020 r.** w sprawie wprowadzenia do stosowania MOPS w Tychach wewnętrznej procedury postępowania w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych w brzmieniu ustalonym ww. zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy wskazując odpowiedzialnych za wykonanie zarządzenia dyrektora, głównego specjalistę specjalista ds. Pomocy Środowiskowej, głównego specjalistę ds. Pomocy Rodzinie i Dziecku, główną księgową oraz kierowników jednostek organizacyjnych. Do kontroli przedłożono oświadczenia o: zapoznaniu się z Procedurą wewnętrzną w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych MDR obowiązującą w Gminie Miasta Tychy; zrozumieniu postanowień Procedury wewnętrznej MDR i zobowiązaniu się do jej przestrzegania w sytuacjach przewidzianych w Procedurze oraz w przepisach dotyczących przekazywania informacji o schematach podatkowych oraz o znajomości przepisów prawa w zakresie przekazywania informacji o schematach podatkowych i zasady zgłaszania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów MDR i obowiązków wynikających z Procedury (stanowiące załącznik nr 6) złożone przez:

- poprzednią dyrektora MOPS (**brak daty**),
- poprzednio głównego specjalistę i obecną dyrektora MOPS (20.07.2020 r, 11.01.2021 r.)
- głównego specjalistę ds. Pomocy Środowiskowej (**brak daty**)
- kierownika DSR (8.07.2020 r, 11.01.2021
- kierownika Noclegowni (3.01.2021 r.),
- główną księgową (6.07.2020),
- kierownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej (4.01.2021 r),
- kierownika Placówki Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży „BAZA” (8.07.2020r.) ,

Nie przedłożono oświadczenia głównego specjalisty ds. Pomocy Rodzinie i Dziecku i kierownika Działu Pomocy Osobom Starszym i Niepełnosprawnym. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora osoby te nie złożyły oświadczeń, gdyż nie wydają decyzji i nie dysponują budżetem.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, iż do dnia kontroli w jednostce nie dokonano uzgodnień mogących stanowić schemat podatkowy.

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 41 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

– art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2176).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce tj. Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach.

5. Pouczenie:

Dyrektor kontrolowanej jednostki mgr [REDAKTOWANO] została poinformowana o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, 23.06.2021 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczęć
1.	[REDAKTOWANO] – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach	/-/ [REDAKTOWANO]
2.	[REDAKTOWANO] – Zastępca Głównego Księgowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach,	/-/ [REDAKTOWANO]
4.	[REDAKTOWANO] – Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [REDAKTOWANO]
6.	[REDAKTOWANO] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [REDAKTOWANO]